

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL
FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

desembre

1993

els programes d'immersió lingüística

Per raons més aviat polítiques que no pas d'interès pedagògic i cultural, la immersió lingüística ha estat present als mitjans de comunicació durant els darrers mesos. La Fundació va començar a ocupar-se d'aquest tema arran de la concessió d'una beca per a la realització de la tesi de doctorat de Josep Maria Artigal l'any 1987. Posteriorment s'han concedit altres beques d'investigació que analitzen tant els requisits pedagògics, sociològics o psicològics d'una correcta aplicació d'aquests programes com l'avaluació dels seus resultats des d'un punt de vista lingüístic i de les altres matèries del programa escolar.

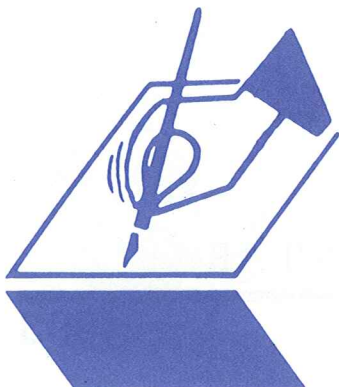
La immersió és un programa educatiu que pretén afavorir la competència bilingüe de les persones. S'aplica en aquests moments a diversos llocs del món, tant en països amb problemàtica de bilingüisme (Quebec, País Basc, Finlàndia, Itàlia, Gal·les...) com, d'una manera creixent, en països monolingües que volen educar les noves generacions en la competència en diverses llengües. Consisteix bàsicament, en l'escolarització dels nens i nenes en una llengua diferent de la parlada a casa quan aquesta és socialment dominant. És evident que, per tal que el programa s'apliqui correctament, cal que es compleixin alguns requisits: la formació adequada dels mestres, la motivació dels pares, etc.

A Catalunya les persones d'origen catalanoparlants són, pròpiament, les que practiquen el bilingüisme actiu. Els castellanoparlants són majoritàriament bilingües passius, és a dir, entenen el català però no el dominen com per poder-lo usar normalment. Els programes d'immersió pretenen que el conjunt de la població tingui competència bilingüe activa en les dues llengües i poden ser un mètode necessari, encara que no suficient, per a la normalització lingüística.

Aquest mètode pot ser, a més, un model molt eficaç per a la construcció d'una Europa formada per persones plurilingües i respectuosa envers totes les llengües pròpies, incloent-hi les actualment minoritzades. A les portes d'una unió europea d'una complexitat extraordinària, els monolingüismes es troben cada cop més en una posició científicament dèbil i culturalment pobra.

La Fundació ha promogut la creació d'un Institut Europeu de Programes d'Immersion, reconegut per la Unió Europea, amb la participació de mestres, pares, departaments universitaris i administracions públiques de diversos països europeus. La finalitat d'aquest Institut és impulsar la difusió, la formació i l'assessorament en relació amb aquests programes. Es va constituir el passat dia 9 de desembre i té la seu, provisionalment durant dos anys, als locals de la nostra entitat, i una subseu permanent a Vaasa (Finlàndia).

convocatòries

L'EUROPA DELS 90

El jurat d'aquesta convocatòria, corresponent al curs 1993-94, ha decidit concedir una beca d'investigació a cadascun dels projectes següents: *Pobresa i benestar social a l'Europa del sud*, presentat pel Gabinet d'Estudis Socials sota la direcció de Jordi Estivill i *L'Europa dels 90 i els espais de control policial*, presentat per Amadeu Recasens.

AJUTS A LA RECERCA

La convocatòria d'aquest any als ajuts generals a la recerca ha tingut un centenar de sol·licituds sobre temes d'educació, ètica i valors, política cultural, política territorial i medi ambient, migracions, treball i atur, ciència política, economia, antropologia, història i sociologia en general. La Fundació està seleccionant aquelles sol·licituds que podran ser incloses en el pressupost de l'any 1994.

PREMI «JAUME BOFILL» D'ASSAIG DE FILOSOFIA

Es recorda que el termini de presentació dels originals acaba el 29 d'abril de 1994. El premi es concedirà a una obra inèdita en totes les seves parts, en llengua catalana que tracti d'alguna de les qüestions obertes del pensament filosòfic contemporani o que suposi una reflexió filosòfica, original més que erudita, sobre la realitat del nostre temps.

TESIS DE DOCTORAT

La convocatòria corresponent al curs 1994-95 s'anunciarà el proper mes de febrer i, com en anys anteriors, el termini de presentació de sol·licituds s'acabarà el mes d'abril i el jurat farà públic el veredictes el mes de juny. Les beques tindran una dotació de 800.000,- pessetes cadascuna.

recerques en curs

EL NÓMADA I EL MIRALL

Tit i havent estat proclamada la notícia de la mort de Déu, d'un temps ençà observem en el nostre Occident de la racionalitat i la ciència secularitzades i materialistes el ressorgiment d'una mena de reencantament del món, un creixent interès per tot allò que es pot encabir en aquell gran calaix de sastre anomenat esoterisme, ciències ocultes, parapsicologia... Actualment, per exemple, es poden censar uns setanta programes de ràdio setmanals a l'estat espanyol dedicats a aquests temes, amb una audiència que augmenta significativament cada mes. Jordi Moreno Leal, autor de la recerca, intenta analitzar aquestes pràctiques i conceptualitzacions «esotèriques» no com a símptomes d'una malaltia sinó com a metaforitzacions del món social del que sorgeixen.

El treball s'acabarà durant el primer trimestre de 1994.

TREBALLADORS AFRICANS A CATALUNYA

Es tracta d'un estudi sobre les condicions de vida i de treball dels immigrants subsaharians a Mataró, realitzat per Marc Dueñas Sucrana. La recerca pretén estudiar, en primer lloc, el món del treball, especialment en les explotacions agrícoles i en els tallers de confecció, i, en segon lloc, les condicions de vida mitjançant l'accés a les unitats domèstiques. Les entrevistes es pretenen tenir tant amb africans immigrants legalment com, si les condicions ho permeten, amb africans immigrants il·legalment. La previsió és d'acabar el treball l'estiu de 1994.

LA REPRESENTACIÓ SOCIAL DE L'EDUCACIÓ ESCOLAR EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Es tracta d'una tesi de doctorat realitzada per Antoni Tort Bardolet. L'estudi pretén descriure la representació de l'escola que es desprèn dels

mitjans de comunicació a Catalunya i, consegüentment, delimitar els valors socials que es transmeten de forma més constant en relació al fet educatiu, a l'escola i als seus agents. També pretén comparar aquests missatges i aquestes representacions socials transmeses en els *media* amb el discurs pedagògic oficial. I finalment la recerca té com a objectiu la contextualització d'aquest fenomen en l'àmbit de la premsa periòdica de Catalunya en el moment actual. El treball s'acabarà previsiblement el març de 1995.

PRESTACIONS PER ATUR I DECISIONS INDIVIDUALS EN EL MERCAT DE TREBALL

Com el títol indica, aquest treball –tesi de doctorat de Gemma Garcia Brosa– analitza els possibles efectes de l'existència d'un determinat nivell de prestacions per atur sobre les decisions que els individus adopten en el mercat de treball. Es tracta d'observar els fluxos d'entrada i de sortida de la situació d'atur i d'estudiar els factors que hi incideixen. Després de repassar la bibliografia internacional existent sobre el tema i la regulació jurídica a l'estat espanyol, analitza l'enquesta de població activa de Catalunya pel període 1986-1990 i, a partir d'una mostra, estudia les variables qualitatives de caràcter demogràfic, laboral, social i econòmic dels individus en situació d'atur. La tesi s'acabarà durant el primer semestre de 1994.

serveis

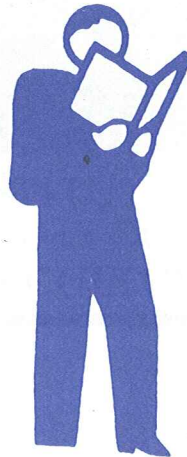
DEPARTAMENT D'ESTUDIS

Com en anys anteriors, s'ha comptat amb la col·laboració d'estudiants dels darrers cursos de la Facultat de Sociologia i Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona, els quals, sota la direcció de Raimon Bonal i Joan Costa, han participat en l'elaboració dels informes sociològics que han estat encarregats a la Fundació. Els estudiants d'aquest any 1993 són Joel Martí Oliver, Estany Almeda Loren i Neus Caparrós Civera.

ARXIU DE DOCUMENTACIÓ

Com ja informàvem al full informatiu de fa un any, la Fundació disposa d'un arxiu de documentació que posa al servei dels investigadors i estudiosos. Durant l'any 1993 ha estat consultat especialment per estudiants, però també per professors, periodistes i documentalistes. Els temes prioritàriament consultats fan referència a problemes d'immigració, serveis socials, marginació, urbanisme i sociologia electoral.

publicacions

COL·LECCIÓ POLÍTIQUES

Durant el mes d'octubre s'han publicat dos nous títols d'aquesta col·lecció: *Les polítiques internacionals de resposta al canvi global en el medi ambient*, elaborat per Manuel Ludevid, i *Un nou marc per a la política d'habitatge a Catalunya (1982-1992)*, elaborat per Carme Trilla.

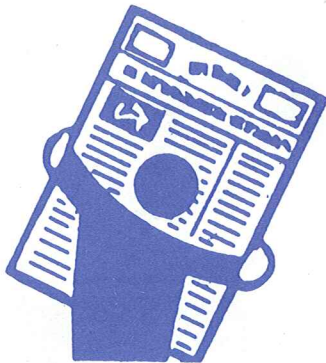
PUNT A LA I

Com ja vam informar en el darrer full informatiu, la Fundació publica mensualment aquests «Punt a la i» que donen una breu referència sobre recerques que, promogudes per la nostra entitat, es poden consultar a l'arxiu. Vet aquí els que han sortit en els darrers mesos: el mes de juliol *Els catalans i Felip V. De la conspiració a la revolució (1700-1705)*; el mes de setembre *Actituds envers la Comunitat Europea a Espanya: tres tipus ideals per a l'anàlisi*; el mes d'octubre *Evolució de la natalitat a Espanya i als territoris de les actuals comunitats autònomes en el context europeu*; el mes de novembre *La viabilitat econòmica del desarmament: el cas de la indústria militar espanyola*; el mes de desembre *Estat del Benestar: una aproximació al seu estudi des de l'anàlisi de l'opinió pública*.

COL·LECCIÓ DOSSIERS

Com ja anunciàvem també al full informatiu anterior, la Fundació ha publicat el llibre que recull el resultat de les jornades sobre *El paper de l'Estat al segle XXI*. A més dels materials previs i dels que es van aportar en el decurs de les sessions, s'hi han inclòs unes reflexions finals que ha redactat la Comissió Organitzadora.

notícies

25è ANIVERSARI DE LA FUNDACIÓ

L'any 1994 farà 25 anys de la creació de la Fundació Jaume Bofill. Amb motiu d'aquest aniversari s'organitzarà alguna activitat extraordinària conjuntament amb les altres dues fundacions: Serveis de Cultura Popular i Institut Pacis, creades més tard, el 1977.

L'ESCOLTISME CATALÀ (1911-1978)

El dia 18 de novembre de 1993 es va presentar a la seu del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres aquest llibre, publicat per Ed. Baranova. En la presentació hi van participar els autors: Albert Balcells i Genís Samper.

activitats

SINDICALISME CATALÀ INDEPENDENT

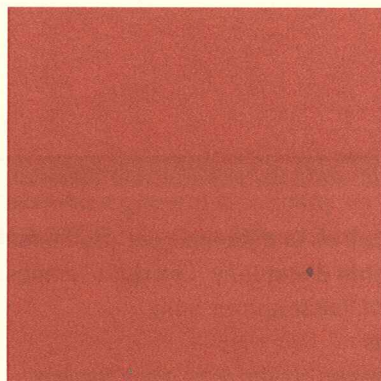
Convocades per la Fundació es van reunir el dia 22 d'octubre, en una jornada de treball, les organitzacions sindicals autònomes de Catalunya per tal d'intercanviar informació i confrontar estratègies sobre el present del sindicalisme a la llum dels canvis en la situació econòmica i política tant nacional com internacional. Les organitzacions que hi van assistir van ser: CATAAC (Candidatura Autònoma de Treballadors de l'Administració de Catalunya), CGT (Confederació General del Treball), USTEC (Unió Sindical dels Treballadors de l'Ensenyament de Catalunya), CTC (Confederació de Treballadors de Catalunya), SMC (Sindicat de Metges de Catalunya), CSC (Confederació Sindical de Catalunya), SATSE (Sindicat d'Infermeria de Catalunya) i USOC (Unió Sindical Obrera de Catalunya). A la reunió, es decidí la creació d'una mesa permanent per tractar de la llibertat sindical i de la reforma de la normativa sindical. A més, es va proposar a la Fundació que convoqués anualment una jornada de reflexió intersindical sobre problemes com la internacionalització de l'economia, la societat dual, la formació dels sindicalistes, la segmentació del mercat laboral, etc.

LINGUAPAX

La Fundació acabarà durant l'any 1994 la seva col·laboració amb el Centre Unesco de Catalunya i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat per posar en marxa un programa d'ensenyament de llengües i ciències socials que vol promoure la comprensió mútua i la cooperació entre els pobles. La Fundació ha col·laborat en el finançament de les cinc unitats base d'aquest programa, elaborades sota la coordinació del professor Rafael Grasa.

POSTGRAU EN ESTUDIS AFRICANS

En virtut d'un conveni de col·laboració entre la Universitat Rovira i Virgili i la Fundació Jaume Bofill, s'ha creat a l'inici d'aquest curs 1993-94 un Diploma de postgrau en estudis africans dirigit per l'antropòleg Lluís Mallart. La col·laboració de la Fundació en aquest diploma consisteix a fer-se càrrec de les despeses dels professors o investigadors estrangers que són convidats a impartir cursos en el marc de l'esmentat diploma.

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS
 FUNDACIÓ JAUME BOFILL
 FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

març

1994

Senderi i crisi de valors

Ara fa un any van aparèixer els primers títols de la col·lecció Senderi, Quaderns d'Educació Ètica. Es

tracta d'una iniciativa de la Fundació SCP per tal de promoure i facilitar l'educació en els valors entre els adolescents i joves, realitzada conjuntament amb Eumo Editorial. De com aquests manuals han estat rebuts per escoles i centres d'adolescents n'és una mostra el fet que es troba pràcticament exhaurida la segona edició dels primers títols. És una acceptació que mereix uns comentaris i suggereix algunes reflexions. Malgrat la tímidesa i fins l'ambigüitat amb què la Reforma Educativa tracta el tema de l'ensenyament dels valors i de l'ètica, l'experiència realitzada amb Senderi mostra que aquests temes susciten interès en l'ensenyament reglat i no reglat. D'on sorgeix aquest interès? Per què l'escola i les associacions juvenils han acollit favorablement uns materials fins ara gairebé inexistents? No deuen ser aliens a aquest procés dos fets posats darrerament en relleu per alguns analistes de la nostra societat.

Els valors ètics i morals han deixat de ser un llegat patrimonial -que cada generació intentava amb més o menys fortuna transmetre i fins imposar a la següent per mitjà de la família, l'escola i els mitjans de comunicació-, per esdevenir un mercat, un aparador en què cadascú tria, amb més llibertat i sense tantes pressions familiars, escolars i mediàtiques, allò que considera més adequat. Si aquesta mutació fos real, l'escola deixaria de ser un mecanisme de transmissió forçosa d'uns valors morals i ètics imposats per convertir-se en una plataforma d'exposició raonada d'una oferta moral i ètica més àmplia i més respectuosa envers la llibertat d'elecció individual.

L'estat espanyol, amb el nostre país inclòs, és un dels primers d'Europa en tota una sèrie d'indicadors que alguna significació ètica i moral deuen tenir. Citem-ne només alguns de més relleu: decreixement demogràfic, augment de la sida, increment de l'atur, nombre de bars per càpita, menys temps dedicat a la lectura, rapidesa del procés de descristianització, hores destinades a la televisió, accidents de circulació, desertització de terres, malmetement del medi ambient ... Més que allargar la llista, remarcuem com la majoria d'aquests fets afecten particularment d'una o altra manera la joventut.

Que els valors estan en crisi no sembla pas una gran novetat. Sí que ho són les manifestacions progressives d'aquesta crisi i, sobretot, els intents fets aquí i a fora per reorientar la pedagogia i l'aprenentatge del sentit ètic i del senderi moral. A aquests temes, hi dedicarem justament el pròxim Debat de l'Aula Provença.

dinamització cultural

Convocatòries d'ajuts • El dia 15 d'abril és la data límit per presentar projectes a la convocatòria pública d'ajuts d'enguany. Les dues temàtiques en relació a les quals es poden sol·licitar ajudes són:

- *Acolliment i formació d'immigrants*
- *Intercanvi i cooperació d'infants i joves en el marc dels països catalans*

Per a més informació demaneu les bases de la convocatòria a la secretaria de la Fundació.

Assessorament a entitats de lleure • Amb l'inici del curs escolar es va posar en marxa una nova edició d'aquest programa. La pretensió és oferir a cada centre el suport adequat per impulsar el seu projecte educatiu. Aquest suport es concreta en l'elaboració d'un pla de treball que té en compte les necessitats pedagògiques, organitzatives, infraestructurals i de recursos humans i tècnics de cada entitat. La versatilitat de la proposta, que apliquen equips tècnics d'associacions i moviments especialitzats, permet atendre entitats en diverses situacions i moments del seu procés vital.

Música als casals és un programa de sensibilització i formació musicals experimentat el curs passat i que enguany s'aplica a tres centres. Amb aquesta acció SCP es proposa potenciar l'ús educatiu de la música. El projecte inclou un seguit d'activitats adreçades a la mainada que es desenvolupen al llarg de tot el curs. També un treball prop dels educadors dels casals per transmetre'ls recursos de pedagogia musical. Tant les activitats amb els infants com les d'orientació a monitors van a càrrec d'un equip d'especialistes que han participat des de l'inici en l'elaboració del projecte.

Incentivació a la lectura en les escoles d'adults • A partir d'aquest segon trimestre s'han iniciat els seminaris i les activitats derivades d'aquest programa. Enguany hi participen 8 escoles de diverses poblacions de Catalunya. La bona acollida d'anys anteriors ha decidit la Fundació a donar-li continuïtat, tot promovent la diversitat de propostes i activitats a realitzar a cada centre. Aproximar el món del llibre a persones que sempre l'han vist de lluny, quan no amb recel, i oferir pautes i recursos per accedir a l'educació i gaudir-ne són els principals objectius d'aquesta proposta. De la realització pràctica, se n'ocupen diverses bibliotecàries vinculades a l'associació l'Amic de Paper.

Xarxes d'Intercanvi de Coneixements • Els dies 15 i 16 de gener es va celebrar a Barcelona la reunió fundadora del moviment europeu de Xarxes d'Intercanvi de Coneixements. Un pas més en la consolidació del projecte impulsat per la Fundació i altres persones i entitats que progressivament han creat a Catalunya quatre xarxes i un nucli de coordinació i seguiment.

vídeo educatiu

Verdictes dels concursos

El jurat del *X Concurs d'Idees i Tractaments en Vídeo de Temes Educatius i Didàctics* ha premiat les següents propostes, d'entre les 28 presentades:

Les Transformacions Geomètriques, de Jordi Quintana i Albalat, i **Fòssil**, d'Antoni Marín i Amatller.

El jurat del *VI Concurs de Propostes de Videogrames Fets a l'Escola*, després d'examinar les 6 propostes concursants, ha premiat aquestes:

Solidaritzem-nos, de l'Escola Municipal Arc Iris (Barcelona), i **Akeront** (Fugir), de Súnion ICC (Barcelona).

Difusió a l'estranger

Tres capítols de la sèrie **Com es fa? I**, produïda i distribuïda per SCP, seran programats per la Televisió Noruega. Aquests vídeos, destinats als nens petits, expliquen la procedència i la fabricació de la ceràmica, el suro i el vidre.

Una altra producció de SCP serà distribuïda aviat a les escoles de la Suïssa francòfona. Es tracta del primer capítol de la sèrie **Les fronteres i el temps**. A partir d'enguany la versió francesa d'aquesta producció formarà part del catàleg del Departament d'Ensenyament del cantó de Ginebra.

Vídeos escolars premiats

Tres produccions fetes per escoles catalanes, guardonades en el Concurs de vídeo escolar de la Fundació, han estat premiades també pel jurat internacional del XX Festival Audiovisual i Escola organitzat pel CIME. Són aquests: **Àlex, això no es fa!**, del Col·legi Sagrat Cor de Barcelona, **Què cal fer en cas de sinistre**, de l'I.B. Montsoriu d'Arbúcies (La Selva), i **Projecte Oxiribonucleic**, de l'escola Súnion de Barcelona.

Assemblea General del CIME • Responent a la invitació que la Fundació havia fet al seu moment, l'Assemblea general d'enguany va tenir lloc a Barcelona. Jacqueline Hall, de la FSCP, va ser elegida membre del comitè executiu.

estudis i projectes

Congrés Internacional CIME 93 • Es va celebrar del 22 al 27 de novembre de 1993, organitzat per la nostra Fundació, amb la col.laboració de la Fundació «la Caixa» i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Sobre el tema «**Els nous entorns tecnològics al servei de l'ensenyant**», el congrés internacional aplegà unes cinc-centes persones, procedents majoritàriament de Catalunya, però també de l'estranger (81 persones de 22 països) i de la resta de l'estat (20 persones). La part central del congrés va consistir en tres conferències plenàries. Un total de cent dotze ponents (disset estrangers) van presentar setanta-sis comunicacions o experiències, distribuïdes en vuit blocs temàtics. L'ambient del Congrés, tant a les sales de les ponències com a la de demostracions, va ser de treball seriós, d'intercanvi enriquidor d'idees i experiències i ... fins i tot de puntualitat.

Un dels aspectes que cal subratllar és la col.laboració de totes les entitats participants. Activa i eficaç, no sols per les aportacions de les seves persones qualificades, sinó també pels ajuts en forma d'infraestructura tècnica, informàtica i audiovisual.

Orientació Professional • A petició de SCP, Xavier Farriols i Miquel Inglès acaben d'elaborar un estudi sobre orientació professional inicial. La primera part del treball analitza una mostra selectiva de casos, experiències i recursos d'orientació professional inicial referents a joves de 16 a 20 anys escolaritzats en centres d'ensenyament secundari de Catalunya. La segona part ofereix una visió global de l'orientació professional a l'Europa comunitària centrada en tres aspectes: característiques bàsiques dels sistemes d'orientació, les noves funcions de l'orientació previstes en el tractat de la Unió Europea i les aportacions dels programes comunitaris en l'àmbit de l'orientació.

Gitanos • Recerca sobre la història d'aquest col.lectiu, la seva cultura i la seva situació social a Catalunya i a Espanya. A petició de la Fundació l'ha realitzada la professora de la UAB Teresa San Román. La recerca consisteix en una anàlisi rigorosa i crítica del tractament oficial i cívica que han rebut els gitanos en la nostra societat al llarg de la història moderna i dels principals trets socio-culturals característics de la comunitat gitana.

Senderi • Amb la finalitat de fer conèixer el programa d'educació ètica anomenat *Senderi* als responsables d'escoles i entitats juvenils, la Fundació SCP i Eumo Editorial acaben d'editar un tríptic informatiu que serà enviat gratuïtament a qui ho sol.liciti a la secretaria de la Fundació (tel. [93] 458 30 04)

El dia 27 de gener va tenir lloc a l'Aula Provença un debat sobre «**Cinema i llengua a Catalunya**». El tema, proposat i preparat per la Fundació Institut del Cinema Català, fou desenvolupat pels Srs. Miquel Reniu, Gabriel Planella, Joaquim Romaguera i Pere Ignasi Fages amb nombroses intervencions dels assistents. Pròximament n'apareixerà imprès un resum en la col.lecció «*Debats de l'Aula Provença*», n. 21.

Pròxim debat. Tindrà lloc el dia 20 d'abril i serà dedicat al tema «**Experiències d'educació en els valors amb adolescents d'escoles i entitats**». En seran ponents Roser Batlle, Rafael Grasa i Jaume Cela sota la coordinació de Jaume Funes. En el mateix acte es farà la presentació de la col.lecció *Senderi*, Quaderns d'Educació Ètica.

noves publicacions

- Col.lecció Cultura Popular

13. *Els negres catalans*, Edmundo Sepa Bonaba (Kopesese), 1993, 126 pàgs. Després de repassar la història i l'actualitat de la immigració negroafricana a Catalunya, el llibre descriu els principals col·lectius organitzats que hi resideixen i la seves impressions sobre el nostre país i els problemes dels immigrants. En una segona part, l'obra presenta els grans grups racials de l'Àfrica negra, descriu els aspectes fonamentals de la cultura africana i en dona una visió panoràmica històrica.

- Col.lecció Vídeo i Educació

16. *Una imatge i mil paraules. Reflexions i propostes entorn de la utilització del vídeo en l'educació especial*, Antoni Marín, 1993, 52 pàgs. Reflexions entorn de la utilització del vídeo en l'educació especial i suggeriment d'alguns exemples de treball.

- Col.lecció Taleia

36. *Associació de Serveis Iniciativa Social- ADSIS*, 1993, 30 pàgs. Serveis i activitats de caire social, adreçats a intervenir en les disfuncions que sofreixen els joves, per a llur desenvolupament personal i integració social.

- Col.lecció Quaderns de Formació Professional.

2. La nova formació professional: dels mòduls als cicles formatius. Josep M. Guillén (coord.), Ferran Castillo, Oriol Homs i Francesc Ranchal. Horsori Editorial, ICE Universitat de Barcelona, Fundació Serveis de Cultura Popular, 1994, 97 pàg. Dades fonamentals per a avaluar l'experimentació

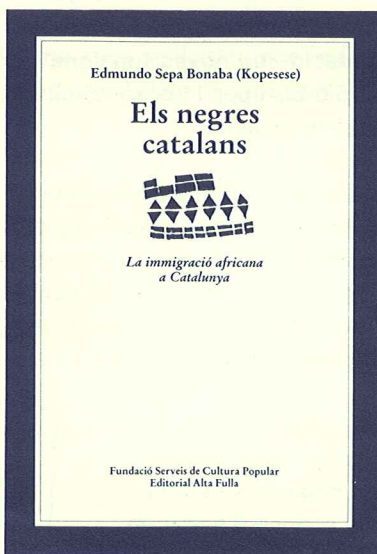
notícies de la fundació jaume bofill

La Fundació Jaume Bofill recorda que el **Premi «Jaume Bofill» d'assaig de filosofia** es concedirà a una obra inèdita en totes les seves parts, en llengua catalana, que tracti d'alguna de les qüestions obertes del pensament contemporani o que suposi una reflexió filosòfica, original més que erudita, sobre la realitat del nostre temps.

Els originals s'hauran de presentar a les oficines de la Fundació (Provença, 324, 1r. 08037 Barcelona, Tel. 458 87 00) abans del dia 29 d'abril.

dels mòduls professionals a Catalunya i per a entendre els trets essencials de la reforma de la FP.

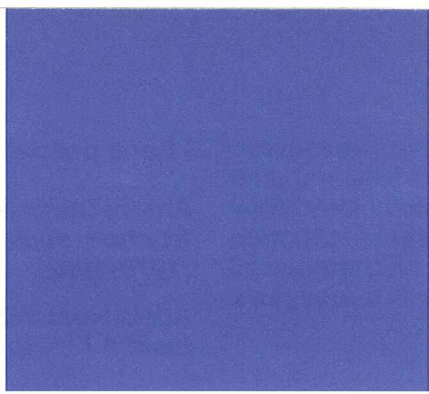
Fundació Serveis de Cultura Popular: Memòria 1993. Barcelona, 1994, 56 pàg. Resum de les activitats realitzades durant 1993 i dels recursos esmerçats. Aquesta publicació serà enviada gratuïtament a qui ho sol·liciti a la secretaria de SCP (tel. [93] 458 30 04).

Oferta especial de publicacions

En ocasió de la festa de Sant Jordi i en atenció als lectors d'aquest Full Informatiu, oferim la possibilitat d'obtenir durant el mes d'abril els títols de la col·lecció Cultura Popular (vg. catàleg adjunt) amb els descomptes següents: comandes amb un import superior a les 6000 ptes. PVP, 30%; comandes inferiors a aquesta quantitat, 20%. Podeu utilitzar la tarja de comanda adjunta -que no necessita franqueig- o trucar a la secretaria de la Fundació (tel. [93] 458 30 04).

Nota: Si teniu interès a rebre aquest Full Informatiu, que és gratuït, només cal que ho sol·liciteu a la secretaria de la Fundació (Tel. (93) 458 30 04).

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS
FUNDACIÓ JAUME BOFILL
FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

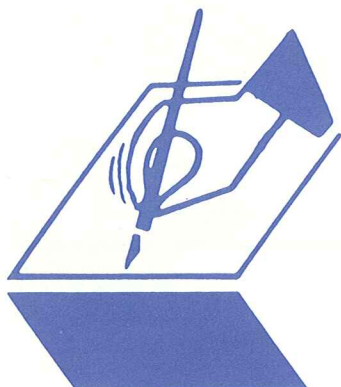
juny

1994

l'organització territorial

Per a un observador forani pot semblar estranya la complexitat de l'organització territorial de Catalunya si té en compte l'exigüitat del territori (31.930 Km²) i de la població (6.059.494 habitants). Alhora, potser li xocarà que l'evolució socio-econòmica dels darrers anys hagi comportat uns contrastos tan accentuats pel que fa a la localització de la població i de les activitats, de forma que han configurat un país on conviuen fenòmens de massificació i de despoblament, de col·lapse de les infraestructures i de crisi d'alguns sectors productius. Els contrastos, tant físics com demogràfics i econòmics han motivat la preocupació per dissenyar un ordenament territorial que s'adaptés a les necessitats més immediates del país, però que, a la vegada, intentés reequilibrar-lo. Hi ha una copiosa documentació sobre aquest tema que s'ha produït al llarg dels anys setanta i principis dels vuitanta. D'altra banda la voluntat de dotar-se d'una organització territorial pròpia ha estat un element constant indissociable de la història del catalanisme polític i la inexistència d'aquesta organització ha anat estretament lligada a la inexistència d'autogovern. Però després de quinze anys d'Estatut d'Autonomia ha semblat oportú oferir una panoràmica sobre l'estat actual de l'organització de l'administració pública del territori, tot facilitant elements per a la reflexió crítica sobre els seus desajustos. Amb aquesta finalitat la Fundació va encarregar a Isabel Rueda i Xavier Sanclimens un treball que tingués en compte la darrera divisió administrativa implantada, és a dir, la institucionalització del fet comarcal. La hipòtesi del treball, en bona part confirmada, és que la coexistència de models territorials diferents d'organització de l'administració pública, o més ben dit, les modificacions introduïdes en el model preexistent centralista de l'estat espanyol per altres elements nous a partir de l'autogovern, no es produeix de manera prou harmònica i sorgeixen costos excessius de caire polític, social o, fins i tot, econòmic. S'intenta veure si s'ha reorganitzat adequadament el paper de cada agent administratiu sobre el territori, o bé si es generen disfuncions, competències concurrents o expansions injustificades de l'aparell burocràtic. Aquest treball serà publicat properament per la Fundació Jaume Bofill.

convocatòries

TESIS DE DOCTORAT

Per la convocatòria corresponent al curs 1994-95 s'han rebut 88 sol·licituds. El jurat format per Marc Carrillo, Joan B. Culla, Joan Estruch, Josep M. Huguet, Manuel Lladonosa, Casimir Martí, Fèlix Martí, Narcís Mir i Eugènia Salvador, ha decidit concedir beca completa als nous projectes següents:

Carme Cebrian: «*Estimat PSUC*». *Antropologia política del partit dels comunistes de Catalunya, 1956-1987.*

Joaquim Colominas: *Factors de lideratge presidencial en la direcció política del govern de la Generalitat de Catalunya 1980-1994.*

David Comas: *Ciències socials i tecnologies de la informació: els sistemes d'informació geogràfica i l'anàlisi de la ciutat de Girona.*

Concepció Janué: *Polítics en temps de revolució. Els grups polítics i els partits a Barcelona durant el sexenni revolucionari (1868-1874).*

Antonieta Jarne: *Organitzacions oposidores i lluita clandestina a la Lleida franquista.*

Catalina Jordi: *Transformació de les estructures de relacions laborals des d'una perspectiva institucionalista. Aplicació a la província de Barcelona 1988-1993.*

Santi Martínez: *Oci, cultura i territori a Catalunya.*

Oriol Roca: *Impacte de la reconversió en infraestructures sobre el producte i l'ocupació: la política regional comunitària a Catalunya.*

Jaume Vallverdú: *Les anomenades sectes com a estructures intersticials a les societats complexes: el cas de Hare Krisna.*

I beca parcial als projectes presentats per:

Antoni Durà: *Mobilitat residencial i canvi en l'estructura social de Santa Coloma de Gramenet (1979-1992).*

Adela Ros: *Estat i etnicitat: la celebració d'Andalusia a l'Hospitalet de Llobregat.*

AJUTS A LA RECERCA

Continua oberta, fins el 31 d'octubre d'aquest any, la convocatòria d'ajuts generals a la recerca per l'any 1995. Les sol·licituds han d'incloure el projecte d'investigació, el pressupost i el calendari de realització. La fundació concedeix beques d'investigació a post-graduats en el camp de les ciències socials: sociologia, ciència política, antropologia, dret, economia, història, etc. Aquestes propostes poden ser presentades individualment o en equip i, en aquest darrer cas, amb un enfocament preferentment interdisciplinari.

PREMI «JAUME BOFILL» D'ASSAIG DE FILOSOFIA

El termini de presentació s'acabava el passat dia 29 d'abril i es van rebre 20 originals. El jurat del premi, format per Norbert Bilbeny, Jaume Casals, Lluís Duch, Josep M. Esquirol i Pere Lluís com a president, ha decidit concedir-lo a l'obra presentada per Josep M. Terricabras titulada *La comunicació (tòpics i mites de filosofia social)*. L'acte públic de lliurament del premi i de presentació de l'obra guanyadora s'ha celebrat el dia 14 de juny a l'Aula Provença.

Foto: Joaquim García

recerques en curs

CRISI DE VALORS: MODERNITAT I TRADICIÓ

Es tracta del treball d'un seminari dirigit per la professora Margarita Mauri que es proposa fer una reflexió ètica sobre la societat contemporània a partir de l'obra d'Alasdair MacIntyre. Després del repàs de les seves obres principals i de les qüestions plantejades directament al mateix autor, es redactarà un llibre que pretén recollir l'anàlisi ètica del que està passant a les societats occidentals i d'allò que pot permetre sortir d'una situació titllada de crítica. Aquest treball s'acabarà l'estiu de 1994.

ELS GRUPS SOCIALS A LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA

Es tracta de la tesi de doctorat de Cristina Sànchez Miret. L'objectiu és el de revisar les propostes de diferents autors que han afrontat l'anàlisi dels grups socials i la seva estructura en les societats occidentals actuals, tant de forma teòrica com empírica, per tal de proposar un marc d'anàlisi que, contrastat amb les dades de l'enquesta de la regió metropolitana de Barcelona, doni resposta a quina és la naturalesa dels grups socials de la regió metropolitana de Barcelona, quants n'hi ha, quin és el seu pes relatiu i com s'estructuren, quins són els hàbits i les condicions de vida d'aquests grups, i si són grups socials que es constitueixen com a classes o no.

CONTRAST DE MODELS SÒCIO ECONÒMICS

Un equip dirigit pel professor Emil Herbolzheimer està realitzant en el marc d'Eco Concern una anàlisi comparada de nous models socio-econòmics, alternatius a l'actual, que veus innovadores proposen per fer front a les greus problemàtiques socials

provocades pels ràpids canvis tecnològics i polítics. L'anàlisi comparativa hauria de permetre la vertebració dels quatre grans enfocaments de l'economia: la productiva, la financera, l'ecològica i la submergida. La primera fase d'aquest treball s'acabarà a finals d'estiu de 1994.

activitats

JORNADES SOBRE EL CANADÀ

En col·laboració amb la Fundació Acta i l'Institut d'Estudis Autonòmics la Fundació Jaume Bofill va participar en l'organització d'unes jornades els dies 12 i 13 d'abril passat sobre Canadà-Quebec/Espanya-Catalunya. Els eixos bàsics de les jornades van ser la cultura -cultures estatals i subestatals, canvis en el marc nord-americà i en el marc europeu, cultures i llengües- i la política -evolució del nacionalisme, les nacions sense Estat, el futur del Estats plurinacionals-. Les jornades van comptar amb la participació de professors tant canadencs com catalans.

SEGON CONGRÉS DE SOCIOLOGIA

L'Associació Catalana de Sociologia de l'Institut d'Estudis Catalans ha celebrat el seu segon congrés a Girona els dies 15 i 16 d'abril passat. El congrés, estructurat en 17 grups de treball i en sessions plenàries, va aplegar més de 400 participants. Segons el seu president, Raimon Bonal, els objectius bàsics van ser: aclarir l'estatut de la sociologia en un moment de presència i desenvolupament de moltes altres disciplines socials, i la conscienciació de la utilitat funcional del sociòleg per part de la societat catalana.

JORNADES SOBRE MERCAT DE TREBALL DELS LLICENCIATS EN CIÈNCIES POLÍTiques I SOCIOLOGIA

Celebrades els dies 27 i 28 d'abril i organitzades per la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, aquestes jornades van consistir en la presentació de diverses ponències per part d'experts estrangers i del país i en l'organització d'unes taules rodones sobre les relacions entre, d'una banda les empreses, el sector públic, i l'ensenyament universitari i d'altra els professionals en Sociologia i Ciència Política.

notícies

NOTÍCIES DE LA FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Acaba d'aparèixer el tercer vídeo didàctic de la col·lecció *Premis d'Honor de les Lletres Catalanes* dedicat aquesta vegada a Joan Fuster, Maria Manent, Josep M. Llompart i Joan Triadú. Es una producció promoguda per Omnium Cultural i difosa per la Fundació Serveis de Cultura Popular.

Informació i comandes: tel. 458 30 04

LLEI DE MECENATGE

Continua pendent de tràmit parlamentari l'anomenada «Llei de Mecenatge» destinada a estimular i donar el tracte fiscal adequat a les entitats, com són les fundacions, que tenen per finalitat la realització d'activitats d'interès general des del sector privat. La convocatòria d'Eleccions Europees i els avatars polítics dels darrers mesos han retardat, una vegada més, la tramitació d'aquesta llei sobre la qual aviat farà 10 anys que s'elaboren esborranys i dictàmens sense aconseguir-ne l'aprovació política.

NOU DIRECTORI INTERNACIONAL DE FUNDACIONS

S'acaba de publicar la sisena edició actualitzada del Directori Internacional de Fundacions 1994, que inclou informació sobre més de 1.200 fundacions de 70 països del món. Els interessats poden sol·licitar-lo a «EUROPA PUBLICATIONS LTD.» 18 Bedford Square, London WC1B 3JN, England.

CONCESSIÓ DE LA PLACA «NARCÍS MONTURIOL»

El passat dia 24 de març, en un acte públic al Palau de la Generalitat, va tenir lloc la concessió de les medalles i plaques «Narcís Monturiol» al mèrit científic i tecnològic. En aquesta ocasió es va concedir a la Fundació Jaume Bofill «en reconeixement de la seva llarga trajectòria de promoció dels estudis en ciències socials amb especial referència a aquells programes que afecten la societat catalana».

